

OBSAH

ÚVODEM	9
ZEMĚ A LIDÉ	12
NEJSTARŠÍ OSÍDLENÍ A ETNOGENEZE	21
VZNIK TŘÍDNÍ SPOLEČNOSTI A PRVNÍ STÁTY NA JAPONSKÉM ÚZEMÍ do 6. st. n. l.	
Počátky zemědělství	29
Formování státu	36
Období mohylové	39
Stát Jamato	46
Šintoismus	51
Vztahy s Korejským poloostrovem	54
Vývoj sociální struktury	57
Vnitřní mocenské zápasy	59
RANĚ FEUDÁLNÍ CENTRALIZOVANÝ STÁT 7.—9. st.	
Čínský vzor a jeho význam	64
První státnícká koncepce	66
Reformy Taika	72
Státní vlastnictví půdy a rolnické přiděly	77
Proměna aristokracie Jamata	81
Heidžó — nové hlavní město	85
Růst soukromé půdy	88
Pokles moci císařů	92
Kultura Asuka a Tempjó	94
Heian — nové hlavní město	103
Změny a úpravy státního systému	104
Zápas dvorské šlechty o moc	106

ZÁPASY UVNITŘ VLÁDNOUCÍ TŘÍDY A ÚPADEK PANOVNICKÉ MOCI

10.— 12. st.

Krise centralizovaného státu	110
Vývoj držby půdy	112
Růst nespokojenosti v provinciích	117
Ozbrojené družiny	119
Regenti z rodu Fudžiwarů	122
Vláda excísařů	126
Boj vojenské šlechty o moc	128
Heianská kultura	135

MOCENSKÝ NÁSTUP VOJENSKÉ ŠLECHTY V OBDOBÍ KAMAKURSKÉHO ŠÓGUNÁTU

1192— 1336

Vznik vojenské vlády jako periodizační mezník	143
Ustavení vojenské vlády	145
Vztahy mezi šógunátem a dvorem	150
Pronikání vojenské šlechty na vrchnostenské statky	154
Řemeslo a obchod	159
Regenti z rodu Hódžóů	162
Mongolské vpády	164
Krise a pád kamakurské vlády	170
Neúspěšný pokus o restauraci císařské moci	174
Nové proudy v ideologii a kultuře	177

ÚPADEK ÚSTŘEDNÍ MOCI ZA ŠÓGUNÁTU MUROMAČI A ROZPAD STÁTU NA VÁLČÍCÍ KNÍŽECTVÍ

1338— polovina 16. st.

Hospodářský a sociální vývoj	185
Šógunát Muromači	190
Proměna provinčních hejtmanů ve feudální velmože	196
Lidová povstání	197
Válka Ónin	202
Provinční povstání	204
Válčící knížectví	208
Vznik a rozvoj feudálních měst	211
Zámořský obchod	215
Kultura Muromači	219

ÚSILÍ VOJENSKÉ ŠLECHTY O UPEVNĚNÍ FEUDÁLNÍHO SYSTÉMU

polovina 16. st.— polovina 17. st.

Charakter sjednocení	227
Podrobení knížat	228
Revize pozemkového katastru	234
Vpád do Koreje	236
Rozvoj zahraničního obchodu a styky s Evropou	238
Obnovení šógunátu	243
Postavení rolnictva	250
Izolace	253
Kultura Momojama	257

ROZPORY A KRIZE TOKUGAWSKÉ POZDNĚ FEUDÁLNÍ SPOLEČNOSTI

konec 17. st. — počátek 19. st.

Doba Genroku	265
Narušování základů tokugawského systému diferenciací a třídním bojem rolnictva	273
Konfucianismus jako ideologie tokugawského systému	280
Pokusy šógunátu o reformy	283
Rolnická povstání a bouře městské chudiny	291
Pokusy šógunátu pokračovat v politice izolace	296
Zárodky nových výrobních sil	298
Rozvoj vzdělanosti a věd	302
Měšťanská kultura	305

NEDOVŘŠENÁ BURŽOAZNÍ REVOLUCE A VZNIK MONARCHICKÉHO SYSTÉMU

1841 — 1890

Pojem Meidži išin a jeho interpretace	314
Reformy Tempó	316
Hnutí sonnó džoi	317
Radikalizace nižšího samurajstva	320
Svržení šógunátu	326
Základy nového státu	330
Pozemková reforma	332
Ostatní reformy	335
Samurajská opozice a její likvidace	338
Vliv revoluce na hospodářský vývoj	340
Hnutí za svobodu a demokratická práva	346
Dobudování monarchického systému	352
Vztahy se zahraničím	356

POLITIKA VNITŘNÍHO ÚTLAKU A ZAHRANIČNÍ EXPANZE V DOBĚ FORMOVÁNÍ A UPEVŇOVÁNÍ JAPONSKÉHO IMPERIALISMU

konec 19. st. — 1918

Přechod Japonska do imperialistického stadia	360
Počátky třídních zápasů dělnictva a rolnictva	361
Boj mezi byrokratickojenskou skupinou a liberální buržoazií	365
Čínsko-japonská válka	368
Přechod do monopolistického stadia	371
Úloha armády v politice	373
Kompromisy mezi politickými stranami a vládou	374
Rusko-japonská válka	376
Dělnické hnutí	379
Hnutí na obranu ústavy	384
Anexe Koreje	386
Japonsko v letech první světové války	388
Kultura Meidži	391

ZOSTŘOVÁNÍ SPOLEČENSKÝCH ROZPORŮ A HLEDÁNÍ VÝCHODISKA Z KRIZE VE FAŠIZACI A VÁLCE

1918 — 1945

Nové proudy v japonském politickém životě	400
---	-----

Neúspěchy expanzivní politiky	410
Boj proletariátu a rolnictva	414
Zostření rozporů za světové hospodářské krize	417
Hledání východiska z krize ve fašizaci a zahraniční agresi	424
Monarchický fašismus	429
Dovršení fašizace monarchického systému a vojenské spojenectví s nacistickým Německem	436
Válka v Tichomoří	440
Tódžóva diktatura	444
Porážka	448
Kulturní a ideové proudy meziválečného období	454
POVÁLEČNÉ JAPONSKO	
1945—konec 70. let	
Poválečná demokratizace	456
»Opačný kurs«	469
Problémy separátního míru	477
Polarizace a střetávání vnitropolitických sil	484
Představy a realita let vysokého tempa hospodářského růstu	493
Hospodářské a politické problémy sedmdesátých let	502
Kultura a věda v současném Japonsku	510
JAPONSKO NA PŘELOMU 70. a 80. let	517
ÚVOD DO PRAMENŮ A LITERATURY	537
JMENNÝ REJSTŘÍK	568
REJSTŘÍK ZEMĚPISNÝCH, MÍSTNÍCH A ETNICKÝCH NÁZVŮ	580
VĚCNÝ REJSTŘÍK	589